

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบ (ร่าง) พระราชบัญญัติภาษีที่ดินอัตราก้าวหน้า

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยภาษีที่ดินอัตราก้าวหน้า

เหตุผล

ประเทศไทยมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมมาเป็นเวลานาน โดยมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น มาโดยตลอด แต่ยังคงปรากฏปัญหาสำคัญในสังคมไทย นั่นคือ ปัญหาการกระจายการถือครองที่ดินที่ไม่เป็นธรรม มีการกระจุกตัวของ การถือครองที่ดินอยู่กับคนบางกลุ่มของประเทศเท่านั้น ในขณะที่คนส่วนใหญ่โดยเฉพาะ คนยากจนและเกษตรกรรายย่อยไม่มีที่ดินถือครองหรือไม่มีโอกาสในการเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดิน ซึ่งเป็นทรัพยากร และเป็นฐานการผลิตที่สำคัญของประเทศ นอกจากนี้ยังมีการการถือครองที่ดินไว้โดยมิได้ทำประโยชน์ แต่เป็นการ ถือครองไว้เพื่อการเก็งกำไร ดังนั้น เพื่อให้เกิดการกระจายการถือครองที่ดินที่เป็นธรรมและยั่งยืน และทำให้เกิด การนำที่ดินมาใช้ประโยชน์เพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจมากขึ้น รวมทั้งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยที่กำหนดให้รัฐต้องกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ : (ร่าง) พ.ร.บ.ฉบับนี้มีความครบถ้วนในเนื้อหาอารายมาตราแล้ว แต่จะมีการปรับปรุงเป็นภาษากฎหมายเพิ่มเติมอีกเล็กน้อย

(ร่าง)

พระราชบัญญัติ
ภาษีที่ดินอัตราก้าวหน้า
พ.ศ.....

.....
.....
.....

.....
.....

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมาย

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติภาษีที่ดินอัตราก้าวหน้า พ.ศ.....”

มาตรา ๒ การจัดเก็บภาษีที่ดินตามพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕... เป็นต้นไป

มาตรา ๓ กฎหมายใดที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งได้บัญญัติให้ทรัพย์สินของบุคคล ใดได้รับยกเว้นภาษีอากร ไม่ให้ความหมายเป็นการยกเว้นภาษีตามพระราชบัญญัตินี้

ความในวรรคแรกมิให้ใช้บังคับกับการยกเว้นภาษีอากรตามกฎหมายที่ตราขึ้นตามข้อผูกพันที่ประเทศไทย มีอยู่ต่อองค์การสหประชาชาติ หรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือตามความตกลงระหว่างประเทศ หรือตาม หลักถ้อยทีถ้อยปฏิบัติต่อกันกับนานาประเทศ

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ภาษี” หมายความว่า ภาษีที่ดิน

“ผู้เสียภาษี” หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของที่ดิน หรือผู้ครอบครองหรือทำ ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ และให้หมายความรวมถึงผู้มีหน้าที่ เสียภาษีแทนผู้เสียภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

“ที่ดิน” หมายความว่า พื้นดิน และให้หมายความรวมถึงพื้นที่ที่เป็นภูเขาหรือที่มีน้ำด้วย

“กรมที่ดิน” หมายความว่า หน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดเก็บภาษี สรรวจ และประเมินภาษีตามพระราชบัญญัตินี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่มีกฎหมายจัดตั้ง แต่ไม่รวมถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“คณะกรรมการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์” หมายความว่า คณะกรรมการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน

“พนักงานสำรวจ” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มีหน้าที่สำรวจที่ดินที่ผู้เสียภาษีถือครองอยู่

“พนักงานประเมิน” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มีหน้าที่ประเมินภาษี

“พนักงานเก็บภาษี” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มีหน้าที่รับชำระภาษีและเร่งรัดการชำระภาษี

“ปี” หมายความว่า ปีปฏิทิน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงร่วมกันเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ รวมถึงแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ ภาษีที่ดินนี้อยู่ในประเภทภาษีอากรประเมิน และให้พนักงานประเมินเป็นผู้ประเมินภาษีนี้

มาตรา ๗ ให้กรมที่ดินมีอำนาจจัดเก็บภาษีจากที่ดิน ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ภาษีที่จัดเก็บได้ ร้อยละ ๕๐ ให้เป็นรายได้ของธนาคารที่ดิน ร้อยละ ๕๐ ให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามสัดส่วนของขนาดที่ดินที่ตั้งอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

มาตรา ๘ ให้ที่ดินที่เป็นทรัพย์สินดังต่อไปนี้ได้รับการยกเว้นจากการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัตินี้

(๑) ที่ดินส่วนสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบทรัพย์สินฝ่ายพระมหากษัตริย์

(๒) ที่ดินส่วนพระมหากษัตริย์ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบทรัพย์สินฝ่ายพระมหากษัตริย์ ที่มีได้หาผลประโยชน์

(๓) ที่ดินของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐซึ่งใช้ในกิจการของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐ หรือในกิจการสาธารณะ ทั้งนี้ โดยมีได้ใช้หาผลประโยชน์

(๔) ที่ดินที่เป็นที่ทำการขององค์การสหประชาชาติ ทบวงการชำนัญพิเศษขององค์การสหประชาชาติหรือองค์การระหว่างประเทศอื่น ซึ่งประเทศไทยมีข้อตกลงยกเว้นภาษีให้ตามข้อผูกพันที่ต้องยกเว้นภาษีให้ตามสนธิสัญญาหรือความตกลงอื่นใด

(๕) ที่ดินที่เป็นที่ทำการสถานทูตหรือสถานกงสุลของต่างประเทศ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักกติกายกเว้นภาษีปฏิบัติต่อกัน

- (๖) ที่ดินของสภากาชาดไทย โดยมีได้ใช้หาผลประโยชน์
 (๗) ที่ดินที่ใช้เป็นสุสานสาธารณะหรือฌาปนสถานสาธารณะ โดยมีได้รับประโยชน์ตอบแทน
 (๘) ที่ดินของเอกชนเฉพาะส่วนที่ได้ยินยอมให้ทางราชการจัดให้ใช้เพื่อสาธารณประโยชน์ โดยเจ้าของที่ดินนั้นมิได้ใช้หรือหาผลประโยชน์ในทรัพย์สินนั้น
 (๙) ที่ดินตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๙ ผู้มีที่ดินขนาดเกินกว่า ๕๐ ไร่ขึ้นไป มีหน้าที่ต้องเสียภาษีสำหรับที่ดินที่ตนถือครองอยู่ในวันที่ ๑ มกราคมของแต่ละปี การเสียภาษีของผู้เสียภาษีหรือของบุคคลอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่เป็นเหตุให้เกิดสิทธิตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานสำรวจ พนักงานประเมินพนักงานเก็บภาษี และพนักงานเจ้าหน้าที่อื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๑ การส่งคำสั่งเป็นหนังสือ หนังสือแจ้งการเรียกเก็บภาษีเพิ่มเติม หนังสือแจ้งการเก็บภาษีย้อนหลังหรือหนังสืออื่น ให้เจ้าพนักงานส่งให้แก่ผู้รับโดยตรง หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือให้ส่ง ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่หรือสถานที่ทำการของบุคคลนั้นในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของบุคคลนั้น ถ้าไม่พบผู้รับ ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่หรือสถานที่ทำการของผู้รับจะส่งให้แก่บุคคลใดซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว และอยู่ ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่หรือสถานที่ทำการที่ปรากฏว่าเป็นของผู้รับนั้นก็ได้

ถ้าไม่สามารถส่งหนังสือตามวิธีในวรรคหนึ่งได้ จะกระทำโดยวิธีปิดหนังสือในที่ที่เห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่หรือสถานที่ทำการของผู้รับนั้นหรือลงประกาศแจ้งความในหนังสือพิมพ์ก็ได้

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคสองและเวลาได้ล่วงพ้นไปไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการดังกล่าวให้ถือว่าผู้รับได้รับหนังสือนั้นแล้ว

มาตรา ๑๒ กำหนดเวลาการชำระภาษีหรือแจ้งรายการต่าง ๆ หรือกำหนดเวลาการคัดค้านการเรียกเก็บภาษีเพิ่มเติมหรือการเรียกเก็บภาษีย้อนหลังตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ถ้าผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกำหนดเวลาดังกล่าวมีเหตุจำเป็นจนไม่สามารถจะปฏิบัติตามกำหนดเวลาได้ ให้ยื่นคำร้องขอขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาก่อนกำหนดเวลาสิ้นสุดลง เมื่ออธิบดีกรมที่ดินพิจารณาเห็นเป็นการสมควร จะให้ขยายหรือให้เลื่อนกำหนดเวลาออกไปอีกตามความจำเป็นแก่กรณีก็ได้

กำหนดเวลาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเห็นเป็นการสมควร จะขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลานั้นออกไปเป็นการทั่วไปตามความจำเป็นแก่กรณีก็ได้

หมวด ๒**คณะกรรมการภาษีที่ดิน**

มาตรา ๑๓ ให้มีคณะกรรมการภาษีที่ดิน ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน ปลัดกระทรวงการคลัง อธิบดีกรมธนารักษ์ อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง ผู้แทนของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนสี่คน ผู้แทนองค์กรชุมชนจำนวนห้าคน ซึ่งได้รับการสรรหาจากตัวแทนองค์กรชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสามคน ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ ในด้านการจัดการที่ดิน ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม หรือวิทยาการอื่นที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ เป็นกรรมการ และให้อธิบดีกรมที่ดิน เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้ผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้พิจารณาร่วมกันเลือกผู้แทนของผู้บริหารท้องถิ่น ตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด

คณะกรรมการภาษีที่ดิน มีอำนาจหน้าที่พิจารณาการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษี ให้ความเห็นชอบการยกเว้น ภาษี รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ ให้กรรมการผู้แทนของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรชุมชน และผู้ทรงคุณวุฒิ ตาม มาตรา ๑๓ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปีเมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการ แต่งตั้งกรรมการดังกล่าวขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่ง ได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะเป็นกรรมการเกิน สองวาระติดต่อกันมิได้

มาตรา ๑๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๑๔ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๖) คณะกรรมการภาษีที่ดิน มีคำสั่งให้ออกเนื่องจากมีเหตุบกพร่องอย่างยิ่งต่อหน้าที่หรือมีความประพฤติ เสื่อมเสียอย่างร้ายแรง

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการภาษีที่ดิน แต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทน และให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๖ การประชุมคณะกรรมการภาษีที่ดิน ต้องมีกรรมการประชุมอย่างน้อยกึ่งหนึ่งของจำนวน กรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๗ ในการประชุม กรรมการภาษีที่ดินผู้ใดมีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องใดจะเข้าร่วมพิจารณาหรือร่วมวินิจฉัยลงมติในเรื่องนั้นมิได้

มาตรา ๑๘ ในแต่ละปี ให้กรมที่ดินจัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี จำนวนภาษีที่ดินที่จัดเก็บได้ มูลค่าที่ดินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณภาษี และข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีที่ดินให้แก่คณะกรรมการภาษีที่ดิน

หมวด ๓

การสำรวจและจัดทำบัญชีรายการที่ดิน

มาตรา ๑๙ เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษี กรมที่ดินอาจจัดให้มีการสำรวจที่ดิน เพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับที่ดินที่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีที่ดิน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา ๒๐ ก่อนที่จะดำเนินการสำรวจที่ดิน ให้อธิบดีกรมที่ดินประกาศกำหนดระยะเวลาที่จะทำการสำรวจที่ดิน และแต่งตั้งพนักงานสำรวจเพื่อปฏิบัติการดังกล่าว โดยปิดประกาศล่วงหน้าไม่น้อยกว่าห้าวัน ณ สำนักงานที่ดินหรือที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือสถานที่อื่นตามที่เห็นสมควรภายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

มาตรา ๒๑ ให้พนักงานสำรวจมีอำนาจหน้าที่สำรวจที่ดิน ในส่วนที่เกี่ยวกับประเภท จำนวน และขนาดของที่ดิน ตลอดจนรายละเอียดต่างๆ ที่จำเป็นแก่การประเมินภาษี

มาตรา ๒๒ ในการสำรวจที่ดิน ให้พนักงานสำรวจมีอำนาจเข้าไปในที่ดินในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการได้ และมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับที่ดินจากผู้เสียภาษี ทั้งนี้ ให้ผู้เสียภาษีหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง พนักงานสำรวจอาจขอให้ผู้เสียภาษีชี้เขตที่ดินหรือให้รายละเอียดเกี่ยวกับที่ดินได้

มาตรา ๒๓ เมื่อพนักงานสำรวจได้ดำเนินการสำรวจที่ดินแล้ว ให้จัดทำบัญชีรายการที่ดิน โดยต้องแสดงประเภท จำนวน และขนาดของที่ดิน ตลอดจนรายละเอียดต่างๆ ที่จำเป็นแก่การประเมินภาษี ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด และให้ประกาศบัญชีดังกล่าว ณ สำนักงานที่ดินหรือที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสถานที่อื่นด้วยตามที่เห็นสมควร เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่ปรากฏว่าบัญชีรายการที่ดินที่ได้จัดทำขึ้นไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ให้อธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมบัญชีรายการที่ดินได้

มาตรา ๒๕ ในกรณีและผู้เสียภาษีเห็นว่าบัญชีรายการที่ดินที่ได้จัดทำขึ้นไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ให้ผู้เสียภาษีมีคำร้องแจ้งไปยังอธิบดีกรมที่ดินเพื่อขอแก้ไขให้ถูกต้องได้

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่งให้พนักงานสำรวจดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงอีกครั้งหนึ่งโดยเร็ว เมื่อได้ดำเนินการแล้ว ให้อธิบดีกรมที่ดินแจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้เสียภาษีทราบ ในกรณีต้องแก้ไขบัญชีรายการที่ดินให้อธิบดีกรมที่ดินดำเนินการแก้ไขบัญชีรายการที่ดินให้ถูกต้อง

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ใช้ประโยชน์ในที่ดินเปลี่ยนแปลงไปไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ อันมีผลทำให้ที่ดินต้องเสียภาษีในอัตราที่สูงขึ้นหรือต่ำลง ให้ผู้เสียภาษีแจ้งการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินนั้นต่อกรมที่ดินภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือผู้เสียภาษีรู้ถึงเหตุดังกล่าว

หมวด ๔

ฐานภาษี อัตราภาษี และการคำนวณภาษี

มาตรา ๒๗ ฐานภาษีเพื่อการคำนวณภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ได้แก่ มูลค่าทั้งหมดของที่ดิน การคำนวณมูลค่าของที่ดิน ให้ใช้ราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ กรณีที่ดินที่ไม่มีราคาประเมินทุนทรัพย์ การคำนวณมูลค่าให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

ราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดิน ให้เป็นไปตามราคาประเมินทุนทรัพย์ของอสังหาริมทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน

มาตรา ๒๘ อัตราภาษีที่จัดเก็บสำหรับที่ดิน ให้เป็นไปตามบัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัตินี้โดยขึ้นอยู่กับขนาดการถือครองและประเภทการใช้ประโยชน์ในที่ดิน ซึ่งการใช้ประโยชน์ในที่ดินจำแนกเป็น

(๑) ที่ดินที่ใช้ในการประกอบเกษตรกรรม ได้แก่ ที่ดินที่ใช้ทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจการอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยร่วมกันกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๒) ที่ดินที่ใช้ประโยชน์อย่างอื่นนอกเหนือจาก (๑) เช่น ที่ดินที่ใช้ในการประกอบอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ฯลฯ

(๓) ที่ดินที่ทิ้งไว้ว่างเปล่า มิได้ทำประโยชน์

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่ที่ดินต้องเสียภาษีในปีใด เป็นที่ดินทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพที่ดิน และมีได้มีการทำประโยชน์เป็นเวลาติดต่อกัน ให้เพิ่มอัตราภาษีอีกหนึ่งเท่าในทุกสามปี แต่จำนวนภาษีที่เสียต้องไม่เกินร้อยละหกของฐานภาษี

การพิจารณาว่ามีการทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพที่ดินตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๐ การคำนวณภาษีในอัตราก้าวหน้าตามบัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้วันที่ผู้เสียภาษีได้มาซึ่งที่ดินนั้นเป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษี โดยที่ดินที่ผู้เสียภาษีได้มาก่อนให้เสียภาษีในอัตราก้าวหน้าและเรียงลำดับกันไป

หมวด ๕

การประเมินภาษี การชำระภาษี และการคืนภาษี

มาตรา ๓๑ เว้นแต่จะมีบทบัญญัติหรืออธิบดีกรมที่ดินจะสั่งเป็นอย่างอื่น ในแต่ละปี ให้ผู้เสียภาษียื่นแบบชำระภาษีที่ดิน และชำระภาษีที่ดิน ต่อสำนักงานที่ดินหรือสำนักงานที่ดินสาขาในเขตที่ตนอาศัยอยู่ ตามแบบและวิธีการที่อธิบดีกรมที่ดินกำหนด ภายในเดือนมีนาคม

การชำระภาษีตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าวันที่พนักงานเก็บภาษีลงลายมือชื่อในใบเสร็จรับเงินหรือวันที่ในเอกสารยืนยันการชำระภาษีตามเพื่ออธิบดีกรมที่ดินกำหนด เป็นวันที่ชำระภาษี

มาตรา ๓๒ ให้บุคคลดังต่อไปนี้มีหน้าที่ชำระภาษีแทนผู้เสียภาษี

- (๑) ผู้จัดการมรดกหรือทายาท ในกรณีและผู้เสียภาษีถึงแก่ความตาย
- (๒) ผู้จัดการทรัพย์สิน ในกรณีที่ผู้เสียภาษีเป็นผู้ไม่อยู่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยสาบสูญ
- (๓) ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ ในกรณีที่ผู้เสียภาษีเป็นผู้เยาว์หรือคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ แล้วแต่กรณี
- (๔) ผู้แทนของนิติบุคคล ในกรณีผู้เสียภาษีเป็นนิติบุคคล
- (๕) ผู้ชำระบัญชี ในกรณีของผู้เสียภาษีเป็นนิติบุคคลเลิกกันโดยมีการชำระบัญชี
- (๖) เจ้าของรวมคนหนึ่งคนใด ในกรณีที่ทรัพย์สินที่ต้องเสียภาษีเป็นของบุคคลหลายคนรวมกัน

มาตรา ๓๓ กรมที่ดินอาจมอบหมายให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นรับชำระภาษีแทนกรมที่ดินได้ การชำระภาษีตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าวันที่เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการหรือหน่วยงานซึ่งได้รับมอบหมายลงลายมือชื่อในใบเสร็จรับเงินเป็นวันที่ชำระภาษี

มาตรา ๓๔ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกสำหรับการเสียภาษี ผู้เสียภาษีอาจชำระภาษีโดยทางไปรษณีย์ ลงทะเบียนตอบรับ หรือโดยการชำระผ่านธนาคารหรือโดยวิธีการอื่นใด ทั้งนี้ การชำระผ่านธนาคารหรือโดยวิธีอื่นใดนั้น ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

กรณีชำระภาษีทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ให้ผู้เสียภาษีชำระภาษีโดยส่งธนาคัติ ตัวแลกเงินไปรษณีย์ เช็คนาคารหรือเช็คที่ธนาคารรับรอง ส่งจ่ายให้แก่กรมที่ดิน และให้ถือว่าวันที่หน่วยงานให้บริการไปรษณีย์ประทับตราลงทะเบียนเป็นวันที่ชำระภาษี

กรณีชำระโดยผ่านทางธนาคารหรือวิธีการอื่นใด ให้ผู้เสียภาษีชำระภาษีต่อธนาคารหรือโดยวิธีการตามที่กำหนด และให้ถือว่าวันที่ธนาคารได้รับเงินภาษีหรือวันที่มีการชำระเงินค่าภาษีโดยวิธีการที่กำหนดเป็นวันที่ชำระภาษี

มาตรา ๓๕ ในการชำระภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้เสียภาษีอาจขอผ่อนชำระเป็นงวด งวดละเท่าๆ กันก็ได้ จำนวนงวดและจำนวนเงินภาษีขั้นต่ำที่มีสิทธิผ่อนชำระ รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการในการผ่อนชำระให้เป็นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผู้เสียภาษีตามวรรคหนึ่งไม่ชำระภาษีตามระยะเวลาที่กำหนดในการผ่อนชำระ ให้ผู้เสียภาษีหมดสิทธิที่จะผ่อนชำระ และต้องเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละหนึ่งต่อเดือนของจำนวนภาษีที่ค้างชำระ เศษของเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือน

มาตรา ๓๖ รายการที่ยื่นเพื่อเสียภาษีที่ดินนั้น ให้พนักงานประเมิน เป็นผู้ประเมินภาษีที่ดิน และเมื่อได้ประเมินแล้ว ให้แจ้งจำนวนภาษีที่ประเมินไปยังผู้ต้องเสียภาษี ในกรณีนี้จะอุทธรณ์ การประเมินก็ได้

ถ้าเมื่อประเมินแล้ว ไม่ต้องเรียกเก็บภาษีเพิ่มหรือคืนภาษีแก่ผู้เสียภาษี การแจ้งจำนวนภาษี เป็นอันไม่ต้องกระทำ

มาตรา ๓๗ เว้นแต่จะมีบทบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น กรณีที่พนักงานประเมินมีเหตุอันควรเชื่อว่า ผู้ใดแสดงรายการตามแบบที่ยื่นไม่ถูกต้องตามความจริงหรือไม่บริบูรณ์ ให้พนักงานประเมินมีอำนาจออกหมายเรียกผู้ยื่นรายการนั้นมาไต่สวน และออกหมายเรียกพยานกับสั่งให้ผู้ยื่นรายการหรือพยานนั้น นำหลักฐานอันควรแก่เรื่องมาแสดงได้ แต่ต้องให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันส่งหมาย ทั้งนี้ การออกหมายเรียกดังกล่าว จะต้องกระทำภายในเวลาสองปี นับแต่วันที่ไต่สวนรายการไม่ว่าการยื่นรายการนั้น จะได้กระทำภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด หรือเวลาที่รัฐมนตรีหรืออธิบดีขยายหรือเลื่อนออกไปหรือไม่ ทั้งนี้ แล้วแต่วันใดจะเป็นวันหลัง เว้นแต่กรณีปรากฏหลักฐานหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ยื่นรายการมีเจตนาหลีกเลี่ยงภาษี อธิบดีกรมที่ดินจะอนุมัติให้ขยายเวลาการออกหมายเรียกดังกล่าวเกินกว่าสองปีก็ได้ แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ไต่สวนรายการ

มาตรา ๓๘ เมื่อได้จัดการตามมาตรา ๓๗ และทราบข้อความแล้ว พนักงานประเมินมีอำนาจที่จะแก้จำนวนเงินที่ประเมิน หรือที่ยื่นรายการไว้เดิม โดยอาศัยพยานหลักฐานที่ปรากฏและแจ้งจำนวนเงินที่ต้องชำระอีกไปยังผู้ต้องเสียภาษี ในกรณีนี้จะอุทธรณ์การประเมินก็ได้

มาตรา ๓๙ ถ้าผู้ต้องเสียภาษีไม่ปฏิบัติตามหมาย หรือคำสั่งของพนักงานประเมิน ตามมาตรา ๓๗ หรือไม่ยอมตอบคำถามเมื่อซักถามโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร พนักงานประเมินมีอำนาจประเมินเงินภาษีตามที่รู้เห็นว่าถูกต้อง และแจ้งจำนวนเงินซึ่งต้องชำระไปยังผู้ต้องเสียภาษี ในกรณีนี้ห้ามมิให้อุทธรณ์การประเมิน

มาตรา ๔๐ ผู้ใดไม่ยื่นรายการ ให้กรมที่ดินหรือพนักงานประเมินแล้วแต่กรณี มีอำนาจออกหมายเรียกตัวผู้นั้นมาไต่สวน และออกหมายเรียกพยานกับสั่งให้ ผู้ที่ไม่ยื่นรายการ หรือพยานนั้นนำหลักฐานอันควรแก่เรื่องมาแสดงได้ แต่ต้องให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันส่งหมาย

มาตรา ๔๑ เมื่อได้จัดการตามมาตรา ๔๐ และทราบข้อความแล้ว กรมที่ดินหรือพนักงานประเมินแล้วแต่กรณี มีอำนาจประเมินเงินภาษี และแจ้งจำนวนภาษีที่ต้องชำระไปยังผู้ต้องเสียภาษี ในกรณีนี้จะอุทธรณ์การประเมินก็ได้

มาตรา ๔๒ ถ้าผู้ได้รับหมายหรือคำสั่งของกรมที่ดิน หรือพนักงานประเมิน แล้วแต่กรณี ไม่ปฏิบัติตามหมายหรือคำสั่งของกรมที่ดินหรือพนักงานประเมิน ตามมาตรา ๔๐ หรือไม่ยอมตอบคำถามเมื่อซักถามโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร กรมที่ดินหรือพนักงานประเมิน มีอำนาจประเมินเงินภาษีตามที่รู้เห็นว่าถูกต้อง และแจ้งจำนวนภาษีไปยังผู้ต้องเสียภาษี ในกรณีนี้ห้ามมิให้อุทธรณ์การประเมิน

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่ผู้เสียภาษีมิได้ยื่นรายการเพื่อเสียภาษี หรือพนักงานประเมินพิจารณาเห็นว่าผู้เสียภาษียื่นรายการภาษีต่ำกว่าจำนวนที่ควรต้องยื่น ให้พนักงานประเมินโดยอนุมัติอธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจที่จะกำหนดมูลค่าที่ดินที่เป็นฐานภาษีขึ้นตามฐานข้อมูลของกรมที่ดิน แล้วทำการประเมินแจ้งจำนวนเงินที่ต้องชำระไปยังผู้ต้องเสียภาษี ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๗ ถึงมาตรา ๔๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๔ ผู้เสียหายโดยไม่มีหน้าที่ต้องเสียหรือเสียหายเกินกว่าจำนวนที่ต้องเสีย ไม่ว่าโดยความผิดพลาดของตนเองหรือจากการประเมินของกรมที่ดิน ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินคืน

การขอรับเงินคืนตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นคำร้องต่ออธิบดีกรมที่ดิน ภายในสองปีนับแต่วันที่ชำระภาษี ในการนี้ ให้ผู้ยื่นคำร้องส่งเอกสาร หลักฐาน หรือคำชี้แจงใดๆ ประกอบคำร้องด้วย

ให้อธิบดีกรมที่ดินพิจารณาคำร้องให้เสร็จสิ้นและแจ้งผลการพิจารณาคำร้องให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้อง ทั้งนี้ ในกรณีที่อธิบดีกรมที่ดินเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิได้รับเงินคืน ให้อธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่งคืนเงินให้แก่ผู้ยื่นคำร้อง โดยต้องแจ้งคำสั่งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ให้มีคำสั่ง

ในกรณีที่อธิบดีกรมที่ดินเห็นว่า เจ้าพนักงานประเมินภาษีผิดพลาด ให้อธิบดีกรมที่ดินสั่งให้ดอกเบี้ยแก่ผู้ได้รับเงินคืนในอัตราร้อยละหนึ่งต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินที่ได้รับคืนโดยไม่คิดทบต้น นับแต่วันที่ยื่นคำร้องขอรับคืนเงินจนถึงวันที่คืนเงิน แต่ต้องไม่เกินจำนวนเงินที่ได้รับคืน

ถ้าผู้ยื่นคำร้องไม่มารับเงินคืนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รับแจ้ง ให้เงินนั้นตกเป็นรายได้ภาษีที่ดินของปีนั้น

หมวด ๖

การลดและการยกเว้นภาษี

มาตรา ๔๕ การลดภาษีสำหรับที่ดินบางประเภทเพื่อให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ หรือกิจการ หรือสภาพแห่งท้องที่ ให้กระทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา แต่จะกำหนดให้ลดภาษีเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนภาษีที่จะต้องเสียมิได้

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่ที่ดิน ได้รับความเสียหายมากหรือถูกทำลายให้เสื่อมสภาพด้วยเหตุอันพ้นวิสัยที่จะป้องกันได้โดยทั่วไป ให้อธิบดีกรมที่ดินโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการภาษีที่ดิน มีอำนาจประกาศลดหรือยกเว้นภาษีสำหรับพื้นที่ที่เกิดเหตุขึ้นในช่วงระยะเวลาใดช่วงระยะเวลาหนึ่งได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา ๔๗ ในกรณีที่มีเหตุอันทำให้ที่ดินได้รับความเสียหายให้ผู้เสียหายมีสิทธิยื่นคำขอลดหรือยกเว้นภาษีที่จะต้องเสียต่ออธิบดีกรมที่ดินได้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด

เมื่อมีการยื่นคำขอลดหรือยกเว้นภาษีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการภาษีทำการตรวจสอบข้อเท็จจริง หากปรากฏข้อเท็จจริงเป็นที่เชื่อได้ว่ามีเหตุอันสมควรลดหรือยกเว้นภาษีให้แก่ผู้ยื่นคำร้อง ให้อธิบดีกรมที่ดิน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการภาษีที่ดินมีอำนาจออกคำสั่งลดหรือยกเว้นภาษีได้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงสัดส่วนความเสียหายที่เกิดขึ้นและระยะเวลาที่ไม่ได้รับประโยชน์จากที่ดินนั้น

หมวด ๗

ภาษีค้ำชำระ

มาตรา ๔๘ ภาษีที่มีได้ชำระภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือเป็นภาษีค้ำชำระ

มาตรา ๔๙ การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินตามพระราชบัญญัติ นี้ จะกระทำมิได้ เมื่อปรากฏหลักฐานจากกรมที่ดินตามมาตรา ๕๐ ว่ามีภาษีค้ำชำระสำหรับที่ดินนั้น

มาตรา ๕๐ ภายในเดือนมิถุนายนของปี ให้กรมที่ดินแจ้งรายการภาษีค้ำชำระให้สำนักงานที่ดินหรือสำนักงานที่ดินสาขา ซึ่งที่ดินอยู่ในเขตท้องที่ของสำนักงานที่ดินหรือสำนักงานที่ดินสาขานั้นทราบ เพื่อใช้เป็นข้อมูล ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินต่อไป

มาตรา ๕๑ เพื่อประโยชน์ในการเร่งรัดภาษีค้ำชำระ ให้กรมที่ดินมีหนังสือแจ้งเตือนผู้เสียภาษีค้ำชำระมา ชำระภาษี พร้อมทั้งเบี้ยปรับและเงินเพิ่มตามที่กำหนดในหมวด ๘

มาตรา ๕๒ ถ้าผู้เสียภาษีมิได้ชำระภาษี เบี้ยปรับและเงินเพิ่มภายในเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือแจ้งเตือน ตามมาตรา ๕๑ เมื่อพ้นเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งเตือนดังกล่าวแล้ว ให้อธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้เสียภาษี เพื่อนำเงินมาชำระภาษีค้ำชำระ เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และค่าใช้จ่ายได้ แต่ห้ามมิให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้เสียภาษีเกินกว่าความจำเป็นที่พอจะชำระภาษีค้ำชำระ เบี้ยปรับ และเงินเพิ่ม

วิธีการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้เสียภาษีตามวรรคหนึ่ง ให้นำวิธีการตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๓ เพื่อประโยชน์ในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามมาตรา ๕๒ ให้อธิบดีกรมที่ดินหรือเจ้าหน้าที่ ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจ

(๑) เรียกผู้เสียภาษีมาให้ถ้อยคำ

(๒) สั่งให้ผู้เสียภาษีนำบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นอันจำเป็นแก่การจัดเก็บภาษีค้ำชำระมาตรวจสอบ

(๓) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบ คั้น หรือยึดบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นของ ผู้เสียภาษี

(๔) เข้าไปในที่ดินหรือสถานที่อื่นที่เกี่ยวข้องในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลา ทำการของสถานที่นั้น เพื่อสอบถามบุคคลใดๆ

การดำเนินการตาม (๑) หรือ (๒) ต้องให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่รับหนังสือเรียกหรือ คำสั่ง และการออกคำสั่งและทำการตาม (๓) หรือ (๔) ต้องเป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กำหนด

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้เสียภาษีไว้แล้ว ถ้าผู้เสียภาษีได้นำเงินมาชำระ ค่าภาษีค้ำชำระ เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และค่าใช้จ่ายอันเนื่องมาจากการยึดทรัพย์สินโดยครบถ้วนก่อนการขาย ทอดตลาด ให้อธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่งเพิกถอนการยึดหรืออายัดนั้น

มาตรา ๕๕ การขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้เสียหายตามมาตรา ๕๒ จะกระทำมิได้ ในระหว่างระยะเวลาที่ให้คัดค้านหรืออุทธรณ์ตามมาตรา ๖๓ หรือให้ฟ้องเป็นคดีต่อศาลตามมาตรา ๖๖ และตลอดเวลาที่การพิจารณาและวินิจฉัยคำคัดค้านหรืออุทธรณ์ดังกล่าวยังไม่ถึงที่สุด

มาตรา ๕๖ เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดตามมาตรา ๕๒ ให้หักไว้เป็นค่าภาษีค้างชำระ เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และค่าใช้จ่ายอันเนื่องมาจากการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน เหลือเท่าใดให้คืนแก่ผู้เสียหาย

หมวด ๘

เบี้ยปรับและเงินเพิ่ม

มาตรา ๕๗ ในกรณีที่ผู้เสียหายมิได้ชำระภาษีภายในเวลาที่กำหนด ให้เสียเบี้ยปรับอีกหนึ่งเท่าของจำนวนภาษีค้างชำระ เว้นแต่ผู้เสียหายได้ชำระภาษีก่อนจะได้รับหนังสือแจ้งเตือนตามมาตรา ๕๕ ให้เสียเบี้ยปรับร้อยละยี่สิบห้าของจำนวนภาษีค้างชำระ

มาตรา ๕๘ ในกรณีที่ผู้เสียหายมิได้ชำระภาษีภายในเวลาที่กำหนด แต่ต่อมาได้ชำระภาษีภายในเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือแจ้งเตือนตามมาตรา ๕๕ ให้เสียเบี้ยปรับร้อยละห้าสิบของจำนวนภาษีค้างชำระ

มาตรา ๕๙ ผู้เสียหายผู้ใดมิได้ชำระภาษีภายในเวลาที่กำหนด ให้เสียเงินเพิ่มอีกร้อยละหนึ่งต่อเดือนของจำนวนภาษีค้างชำระ เศษของเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือน ทั้งนี้ มิให้นำเบี้ยปรับมารวมคำนวณเพื่อเสียเงินเพิ่มด้วย ในกรณีอธิบดีกรมที่ดินอนุมัติให้ขยายกำหนดเวลาชำระภาษี และได้มีการชำระภาษีภายในกำหนดเวลาที่ขยายให้ นั้น เงินเพิ่มตามวรรคหนึ่งให้ลดลงเหลือร้อยละศูนย์จุดห้าต่อเดือนหรือเศษของเดือน เงินเพิ่มตามมาตรา ๕๘ ให้เริ่มนับเมื่อพ้นกำหนดเวลาชำระภาษีจนถึงวันที่มีการชำระภาษี แต่มิให้เกินกว่าจำนวนภาษีที่ต้องชำระโดยไม่รวมเบี้ยปรับ และมีให้คิดทบต้น

มาตรา ๖๐ เว้นแต่จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในลักษณะนี้ ในการประเมิน ตามมาตรา ๔๑ หรือมาตรา ๔๒ ผู้ต้องเสียภาษีต้องรับผิดชอบเบี้ยปรับอีกสองเท่าของจำนวนเงินภาษีที่ต้องชำระ

มาตรา ๖๑ เบี้ยปรับอาจงดหรือลดลงได้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๒ เบี้ยปรับและเงินเพิ่มตามหมวดนี้ให้ถือเป็นภาษี

หมวด ๙

การคัดค้านและการอุทธรณ์การประเมินภาษี

มาตรา ๖๓ ผู้เสียหายผู้ใดได้รับแจ้งการประเมินภาษี หรือการเรียกเก็บภาษี แล้วเห็นว่า การประเมินภาษี หรือเรียกเก็บภาษีนั้นไม่ถูกต้อง ให้มีสิทธิคัดค้านและขอให้อธิบดีกรมที่ดินพิจารณาทบทวนการประเมินหรือการเรียกเก็บภาษีได้ โดยให้ยื่นคำร้องต่ออธิบดีกรมที่ดินตามแบบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมินภาษีหรือการเรียกเก็บภาษี แล้วแต่กรณี

อธิบดีกรมที่ดินต้องพิจารณาคำร้องของผู้เสียภาษีตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่
ได้รับคำร้องดังกล่าว และแจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลเป็นหนังสือไปยังผู้เสียภาษีโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่อธิบดีกรมที่ดินพิจารณาเห็นชอบกับคำร้องของผู้เสียภาษี ให้แจ้งจำนวนภาษีที่จะต้องเสียเป็น
หนังสือไปยังผู้เสียภาษี และให้ผู้เสียภาษีมารับชำระภาษีคืนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งดังกล่าว

ในกรณีที่อธิบดีกรมที่ดินพิจารณาไม่เห็นชอบกับคำร้องของผู้เสียภาษี ให้ผู้เสียภาษีนั้นมีสิทธิอุทธรณ์
ต่อคณะกรรมการภาษีที่ดิน โดยยื่นอุทธรณ์ต่ออธิบดีกรมที่ดินภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง

การคัดค้านและการอุทธรณ์ไม่เป็นการทุเลาการชำระภาษี เว้นแต่ผู้เสียภาษีจะได้ยื่นคำร้องต่ออธิบดี
กรมที่ดินขอให้ทุเลาการชำระภาษีไว้ก่อน และอธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่งให้ทุเลาการชำระภาษีไว้ก่อน ในกรณีเช่นว่านี้
ให้อธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่งให้ทุเลาการชำระภาษีเฉพาะส่วนต่างที่เพิ่มขึ้นจากจำนวนภาษีที่ต้องเสียในปีก่อนและจะ
สั่งให้หาประกันตามที่เห็นสมควรได้

ในกรณีที่อธิบดีกรมที่ดินได้สั่งให้ทุเลาการชำระภาษีตามวรรคห้าไว้แล้ว ถ้าต่อมาปรากฏว่า ผู้เสียภาษีได้
กระทำการใดๆ เพื่อประวิงการชำระภาษี หรือจะกระทำการโอนขาย จำนาย หรือยกย้ายทรัพย์สินทั้งหมดหรือ
บางส่วนเพื่อให้พ้นอำนาจการยึดหรืออายัด อธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจเพิกถอนคำสั่งให้ทุเลาการชำระภาษีนั้นได้

มาตรา ๖๔ เพื่อประโยชน์ในการวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้คณะกรรมการภาษีที่ดินมีอำนาจออกหนังสือเรียก
ผู้อุทธรณ์หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง มาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานอื่นใดมาแสดงได้ โดยให้เวลาแก่บุคคล
ดังกล่าวไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือเรียก

ผู้อุทธรณ์ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกตามวรรคหนึ่ง หรือไม่ยอมให้ถ้อยคำโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
คณะกรรมการภาษีที่ดินจะยกอุทธรณ์นั้นเสียก็ได้

มาตรา ๖๕ คณะกรรมการภาษีที่ดิน มีอำนาจสั่งไม่รับอุทธรณ์ ยกอุทธรณ์ เพิกถอนหรือแก้ไขการประเมิน
ของพนักงานประเมิน หรือให้ผู้อุทธรณ์ได้รับการลดหรือยกเว้นภาษีหรือได้คืนภาษี

ให้คณะกรรมการภาษีที่ดิน วินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่อธิบดีกรมที่ดินได้
รับอุทธรณ์ และต้องแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์พร้อมด้วยเหตุผลเป็นหนังสือไปยังผู้อุทธรณ์ภายในสิบห้าวันนับแต่
วันที่พิจารณาเสร็จ ทั้งนี้ จะวินิจฉัยให้เรียกเก็บภาษีเกินกว่าจำนวนภาษีที่ทำการประเมินไม่ได้ เว้นแต่จะได้มีการ
ประเมินภาษีใหม่

ในกรณีที่คณะกรรมการภาษีที่ดิน วินิจฉัยอุทธรณ์ไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคสอง
ให้ผู้อุทธรณ์มีสิทธิฟ้องเป็นคดีต่อศาลภายในสามสิบวันนับแต่พ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว

ในกรณีที่คณะกรรมการภาษีที่ดิน มีคำวินิจฉัยให้คืนเงินแก่ผู้อุทธรณ์ ให้แจ้งคำวินิจฉัยไปยังอธิบดีกรมที่ดิน
เพื่อให้มีคำสั่งคืนเงินและแจ้งให้ผู้อุทธรณ์มารับเงินคืนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้มีคำสั่งคืนเงิน

ให้คณะกรรมการภาษีที่ดิน สั่งอธิบดีกรมที่ดินให้ดอกเบี้ยแก่ผู้ได้รับคืนเงินในอัตราร้อยละหนึ่งต่อเดือน
หรือเศษของเดือนของเงินที่ได้รับคืน โดยไม่คิดทบต้น นับแต่วันที่ชำระภาษีถึงวันที่มีคำวินิจฉัยให้คืนเงิน แต่ต้องไม่
เกินจำนวนเงินที่ได้รับคืน

ถ้าผู้อุทธรณ์ไม่มารับเงินคืนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ให้เงินนั้นตกเป็นรายได้ของภาษีที่ดินตาม
พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๖ ผู้อุทธรณ์มีสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการภาษีที่ดิน โดยฟ้องเป็นคดีต่อศาลภายใน
สามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์

หมวด ๑๐

การจัดสรรเงินภาษีที่ดิน

มาตรา ๖๗ เมื่อได้มีการจัดตั้งธนาคารที่ดินโดยกฎหมายว่าด้วยการนั้นขึ้น ให้จัดสรรเงินภาษีที่ดินที่จัดเก็บได้ร้อยละ ๕๐ และนำส่งให้แก่ธนาคารที่ดิน เพื่อใช้ในกิจการตามวัตถุประสงค์ หลักเกณฑ์ และวิธีการ ตามที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งบัญญัติไว้

ในระหว่างที่ยังไม่มีการจัดตั้งธนาคารที่ดินตามวรรคหนึ่ง ให้จัดสรรเงินภาษีที่ดินที่จัดเก็บได้ทั้งหมดให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความเห็นชอบของคณะกรรมการการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๖๘ ให้จัดสรรเงินภาษีที่ดินที่จัดเก็บได้อีกร้อยละ ๕๐ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามสัดส่วนของขนาดที่ดินที่ตั้งอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

หมวด ๑๑

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๙ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสำรวจตามมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๒ หรือของอธิบดีกรมที่ดินหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งอธิบดีกรมที่ดินมอบหมายตามมาตรา ๕๓ (๒) หรือ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของพนักงานสำรวจตามมาตรา ๒๒ หรือหนังสือเรียกหรือคำสั่งของอธิบดีกรมที่ดินหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งอธิบดีกรมที่ดินมอบหมายตามมาตรา ๕๓ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๑ ผู้ใดไม่แจ้งการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๒ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีกรมที่ดินตามมาตรา ๕๒ หรือทำลาย ย้ายไปเสีย ซ่อนเร้น หรือโอนไปให้แก่บุคคลอื่นซึ่งทรัพย์สินที่อธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของคณะกรรมการภาษีที่ดินตามมาตรา ๖๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับผู้อุทธรณ์

มาตรา ๗๔ ผู้ใดแจ้งข้อความอันเป็นเท็จหรือนำพยานหลักฐานอันเป็นเท็จมาแสดง เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๕ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ให้กรรมการผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ หรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้ สำหรับความผิดนั้นๆ ด้วย เว้นแต่จะ พิสูจน์ได้ว่าการกระทำความผิดนั้นกระทำโดยตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอม หรือตนได้จัดการตามสมควรเพื่อป้องกันมิให้เกิด ความผิดนั้นแล้ว

มาตรา ๗๖ ความผิดมาตรา ๖๙ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ หรือมาตรา ๗๓ ให้อธิบดีกรมที่ดินหรือผู้ซึ่ง อธิบดีกรมที่ดินมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้

เมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวัน ให้ถือว่าคดีเลิกกันตาม บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในระยะเวลาที่ กำหนด ให้ดำเนินคดีต่อไป

เงินค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ตกเป็นรายได้ภาษีที่ดินตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้สนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

บัญชีแนบท้าย
อัตราภาษีที่ดิน

ประเภทการใช้ประโยชน์	ขนาดที่ดิน	อัตราภาษี
ที่ดินที่ใช้ในการประกอบ การเกษตร	มากกว่า ๕๐ ไร่ – ๑๐๐ ไร่	ร้อยละ ๐.๕
	มากกว่า ๑๐๐ ไร่ – ๕๐๐ ไร่	ร้อยละ ๐.๗๕
	มากกว่า ๕๐๐ ไร่ – ๑๐๐๐ ไร่	ร้อยละ ๑
	มากกว่า ๑๐๐๐ ไร่ขึ้นไป	ร้อยละ ๑.๒๕
ที่ดินที่ใช้ในการประกอบ อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ฯลฯ	มากกว่า ๕๐ ไร่ – ๑๐๐ ไร่	ร้อยละ ๐.๗๕
	มากกว่า ๑๐๐ ไร่ – ๕๐๐ ไร่	ร้อยละ ๑
	มากกว่า ๕๐๐ ไร่ – ๑๐๐๐ ไร่	ร้อยละ ๑.๒๕
	มากกว่า ๑๐๐๐ ไร่ขึ้นไป	ร้อยละ ๑.๕๐
ที่ดินที่ทิ้งไว้ว่างเปล่า มิได้ทำ ประโยชน์	มากกว่า ๕๐ ไร่ – ๑๐๐ ไร่	ร้อยละ ๑
	มากกว่า ๑๐๐ ไร่ – ๕๐๐ ไร่	ร้อยละ ๑.๒๕
	มากกว่า ๕๐๐ ไร่ – ๑๐๐๐ ไร่	ร้อยละ ๑.๕๐
	มากกว่า ๑๐๐๐ ไร่ขึ้นไป	ร้อยละ ๒

แบบแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ ลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย

เขียนที่.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

๑.	ชื่อตัว และ นามสกุล	☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว
๒.	เลขบัตรประชาชน	☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ - ☐
๓.	ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน	เลขที่..... หมู่ที่..... ตรอก/ซอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....
๔.	อาชีพ
๕.	ขอเข้าชื่อเสนอกฎหมาย	ร่าง พระราชบัญญัติภาษีที่ดินอัตราก้าวหน้า พ.ศ..... (ฉบับภาคประชาชน)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความที่ปรากฏข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย

(.....)

หมายเหตุ : ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารมาพร้อมกับแบบ ข.ก. ๑ ดังนี้

๑. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือ
 บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือ
 บัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้
๒. สำเนาทะเบียนบ้าน

